

John Spangenberg's år i USA.

John Spangenberg var under åren 1908 – 1929 anställd av Mölnbacka-Trysil, som fabrikschef vid Klarafors, och medverkade bl.a. vid byggandet av Deje bruk. Åren 1921-22 arbetade han dock i USA vid Poland Paper Mill i Maine, USA. Bakgrunden är följande:

Mölnbacka-Trysil ägdes sedan 1908 av den österrikisk-engelska gruppen The Kellner-Partington Pulp Paper Company Ltd. Kellner Partington i sin tur köptes 1917 av det nybildade norska Aktieselskapet Borregaard. Kellner Partington hade sedan 1898 levererat sulfitmassa till USA, först oblekt och senare blekt. Massan levererades till att börja med från fabrikena i Sarpsborg, Norge och Hallein och Villach i Österrike. Kvantiteterna växte, men ett problem blev stora svängningar i levererade mängder. För att utjämna svängningarna köpte Borregaard Poland Paper Company, Mechanic Falls, Maine den 9 juli 1920. Fabriken fick sedan fungera som basförbrukare av massan från Borregaard men även som hållare av ett buffertlager för mer eller mindre stora kvantiteter av sulfitmassa.

Namnet Poland Paper kommer av staden Poland, som senare delades upp i flera olika städer, bl.a. den som 1893 fick namnet Mechanic Falls. Namnet på fabriken ändrade senare till Waterfalls Paper Mill.

Spangenberg fick alltså i uppdrag att inlemma den nya fabriken i Borregaards organisation och förmodligen medverka till den förändring i produktsortimentet som genomfördes. När Borregaard övertog fabriken tillverkade den huvudsakligen ”Book papers”. För att på bästa sätt utnyttja den cellulosa som Borregaard själv framställde övergick man till att tillverka mera kvalificerad produkter, t.ex. ”Sulphite Bond”, ”Ledger” etc. Waterfalls blev känt som en av de ledande tillverkarna av papper med hög kvalitet och gjorde bra reklam för Borregaards cellulosa.

Så småningom blev export av pappermassa till USA mindre intressant, samtidigt som Borregaard blev alltmer inriktat på att producera viskosmassa. Waterfalls Paper Mill blev mindre intressant. Under 1930-talet redovisade den stora förluster och Borregaard övervägde att lägga ned den. Den drevs dock vidare en tid och såldes 1939. Den hade sedan flera olika ägare och från mitten av 1940-talet tillverkades tissue, innan fabriken av den siste ägaren, Marcal Paper, för gott lades ned 1981.

Lennart Källén, Lennart Stolpe